

Arbeiders aller landen, verenigt u!

INTERNATIONALISME & wereldrevolutie

Nr. 373

3e - 4e kwartaal 2020

1 Euro

Nr. 148

www.internationalism.org
benelux@internationalism.org

Belgique - België
P.B.
2600 Berchem 1-2
BC 9924
ISSN 0771-470X
Afgiftsbureau B-2600 Berchem 1-2
Erkenningsnr. P408981
verschijnt 2x per jaar
ISSN 0921-7592

PERSORGAAN VAN DE INTERNATIONALE KOMMUNISTISCHE STROMING IN BELGIË / NEDERLAND

COVID-19 DE TWEDE GOLF IN NEDERLAND EN BELGIË

De onmacht van de staten en regeringen om de pandemie te beheersen

Het is verbijsterend om te zien hoe landen, die over de meest geavanceerde technologieën beschikken, niet in staat zijn de verspreiding van het Covid-19 virus onder controle te krijgen en in te dammen. Volgens de aanhangers van het complotdenken moet daar iets achter zitten. Daar zit inderdaad iets achter, maar geen complot. Daarachter schuilt een kapitalistische productiewijze in verval die steeds meer niet alleen een belemmering vormt voor de ontwikkeling van de maatschappelijke productiekraften maar ook een bedreiging vormt voor het voortbestaan van de mensheid zelf.

Regeringen niet opnieuw verrast, maar opnieuw gefaald!

Intussen slaat de tweede golf net zo hard toe als de eerste golf. Het is opnieuw een catastrofe op het vlak van de gezondheid en, door de omvangrijke lockdown, ook voor bepaalde sectoren van de economie. Hoe is dit mogelijk? Hebben de autoriteiten dan niets geleerd van de eerste golf? Blijkbaar heel weinig; want de regeringen hebben zich, in de maanden voorafgaand aan de tweede golf, tevreden gesteld met enkele lapmiddelen: hier en daar wat gaten dichten en pleisters plakken.

Na de eerste golf hadden de bourgeoisie in Nederland en in België alle tijd om de lessen te trekken en de nodige maatregelen te nemen die een tweede golf voor een deel hadden kunnen voorkomen door bijvoorbeeld een goede teststrategie te ontwikkelen, een gedegen bron- en contactonderzoek op poten te zetten, en die de coronapatiënten op zijn minst een goede verzorging had kunnen bieden, door meer medisch en verzorgend personeel op te leiden, meer bedden voor intensieve zorg te creëren, enzovoort.

Sowieso hadden de regeringen in beide landen laten weten dat ze zich in geval van een tweede golf niet zouden neerleggen bij de onvermijdelijkheid van een nieuwe algemene lockdown, waarbij alle niet-essentiële delen van de economie zouden worden stilgelegd. Ze hadden zich voorgenomen

om de maatregelen in eerste instantie te beperken tot enkele bijzondere en plaatselijke sectoren van de maatschappij en verder af te wachten hoe erg de tweede golf zou uitpakken. Deze kortzichtige aanpak bleek desastreus.

Want plots was de aangekondigde tweede golf er en lieten de regeringen weten dat ze zogenaamd verrast waren door de omvang ervan. Dit was al geen geldig argument ten aanzien van de eerste golf, want internationale studies op het gebied van overdraagbare ziektevirussen hadden voor 2020 al regelmatig gewaarschuwd voor het gevaar van pandemieën. De laatste waarschuwing was die van de WHO zelf, die in september 2019 werd geuit in haar rapport "The World at Risk, Annual Report on Global Preparedness for Health Emergencies", dat wil zeggen net aan de vooravond van de huidige pandemie. (1)

En voor de tweede golf gold het argument van de verrassing al helemaal niet. Alle deskundigen in alle landen op het vlak van virologie en epidemiologie hadden duidelijk en meer dan eens gewaarschuwd dat het virus nog steeds aanwezig was en dat een tweede golf onvermijdelijk zou zijn. Maar de keuze voor de rentabiliteit van het systeem van de uitbuiting - de voortbrenging van de meerwaarde - had natuurlijk de doorslag gegeven. Met opnieuw catastrofale gevolgen: ziekenhuizen die overspoeld werden, verplegend personeel dat het water aan de lippen stond, en desalniettemin duizenden extra doden.

De cynische nalatigheid en het bestuurlijk onvermogen van de regeringen

De vele onnodige doden in de eerste en 2e golf zijn het gevolg van de schuldige nalatigheid en onbekwaamheid van Westerse autoriteiten. Dat is ook het vernietigende oordeel in een boek van Richard Horton, de hoofdredacteur van *The Lancet*, dat deze zomer werd gepubliceerd. De vele onnodige doden ziet hij als het "bewijs van systematisch wangedrag van de overheid, roekeloze nalatigheden die een inbreuk vormen op de

plichten van openbare gezagsdragers". (2). De politieke situatie in Nederland en België vormen hierop geen uitzondering, integendeel beide regeringen hebben in het voorjaar en het najaar dermate veel stekken laten vallen dat de controle over de epidemie hen op de piekmomenten volledig ontglipte.

Het onverantwoorde optreden van de politici bestond in veel gevallen niet slechts uit foutieve beslissingen, maar was vooral ingegeven door een cynische politiek die de economische belangen van het nationale kapitaal op de eerste plaats zette en de gezondheidsrisico's voor de bevolking op de koop toe nam.

• Terwijl miljoenen mensen iedere dag met het openbaar vervoer naar het werk moesten, liet de regering na om een goed openbaar vervoer te faciliteren, waarbij iedereen voldoende ruimte had en niemand bang hoefde te zijn om besmet te worden.

• Terwijl uit diverse gegevens blijkt dat de bedrijven en scholen de belangrijkste besmettingshaarden zijn, werd er toch besloten om deze ten koste van alles open te houden. (3)

• Terwijl een land als Senegal er in geslaagd was om een grootschalig en efficiënt testbeleid op poten te zetten, faalden Nederland en België op dit gebied volkomen. Het feit dat Nederland en België daar niet in slaagden is wijst op zijn minst op verkeerde prioriteiten stellen en in het ergste geval op bewuste nalatigheid.

• Terwijl de beide regeringen in 2008 tientallen miljarden euro's uitgaven om de banken te redden, krijgt het zorgpersoneel anno 2020 een applaus en een aalmoes en wordt het rechtsomkeer teruggestuurd naar het front, werden hospitalen, nog meer dan tijdens de 1ste golf overspoeld door coronanaziëken in een gezondheidssysteem dat opnieuw op de rand van de ineenstorting stond. Het verschil in aanpak is stuitend, terwijl het hier gaat om mensenlevens.

Toch heeft de nieuwe regering in België laten weten niets te ondernemen tegen de verantwoordelijken voor deze catastrofale ontwikkeling tijdens de eerste golf en wat uit haar oogpunt heel wel te begrijpen is want dit zou de cynische keuzes van de heersende klasse en het systematische falen van het systeem blootleggen. Integendeel, het relanceprogramma van de nieuwe regering De Croo probeert met mooie beloftes en oppervlakkige maatregelen het idee ingang te doen vinden dat de crisis ons is overkomen, dat niemand er wat aan kan doen, en dat we dus weensgezind moeten zijn in het opvangen en aanpakken van de gevolgen van de crisis. (4)

Hoezo, niemand die er wat aan kon doen? De dood van duizenden van burgers was wel degelijk te vermijden geweest. De regeringen in België en Nederland hebben bewust hun zorgplicht ten opzichte van hun respectievelijke bewoners verzuimd (5) ten gunste van het aan de gang houden van de productie. De winstmaximalisatie, die voor de bourgeoisie de kracht heeft van een natuurwet, maakt dat ze absolute voorrang geeft aan de productie, waarbij ze allen probeert alle schadelijke gevolgen zoveel mogelijk binnen de perken te houden.

Het 'ieder voor zich' en het gevecht tussen de nationale staten

Een ander manifestatie die het beheer van de covidcrisis nog chaotischer maakt is het gevecht tussen de Staten. Tijdens de eerste golf hebben we reeds meegemaakt hoe Staten vchten om mondkapjes en beschermende kledij. Dit 'ieder voor zich', zo kenmerkend voor de periode van de ontbinding, barst vandaag in alle hevigheid uit in de oorlog om de vaccins waarover we in de IKS al eerder hadden geschreven. (6) In juni hadden Nederland, Duitsland, Frankrijk en Italië al op eigen houtje tot een samenwerking besloten om als eersten toegang te krijgen tot een vaccin

(wordt vervolgd op pagina 4)

VERKIEZINGEN IN DE VS

Mediacampagnes destilleren het democratische gif

De VS, het machtigste land ter wereld, is een vitrine geworden voor de oprukkende ontbinding van de kapitalistische wereldorde. De presidentiele verkiezingsstrijd heeft een fel licht geworpen op een land dat verscheurd wordt door raciale verdeeldheid, door steeds brutelere conflicten binnen de heersende klasse, door een schokkend onvermogen om de pandemie van Covid-19 aan te pakken, die bijna een kwart miljoen doden

heeft geëist, door de verwoestende gevolgen van de economische en ecologische crisis, door de verspreiding van irrationele, apocalyptische ideologieën. En toch weerspiegelen deze ideologieën, paradoxaal genoeg, een onderliggende waarheid: dat we leven in de 'laatste dagen' van een kapitalistisch systeem dat in elk land van de wereld regeert.

Maar zelfs in deze laatste fase van zijn historische

neergang kan het kapitalisme, zelfs als de heersende klasse steeds meer haar controle over haar eigen systeem verliest, zijn eigen verrotte tegen zijn echte vijand keren - tegen de arbeidersklasse en het risico dat zij zich bewust wordt van haar ware belangen. De recordopkomst bij deze verkiezingen en de luidruchtige protesten en vieringen aan beide zijden van de politieke kloof vormen een krachtige versterking van de democratische waan - van het valse idee dat het veranderen van een president of van een regering de afwijking van het kapitalisme naar de afgrond kan stoppen, dat de verkiezingen 'het volk' in staat stellen om hun lot in eigen handen te nemen.

Vandaag de dag wordt deze ideologie geleid door de overtuiging dat Joe Biden en Kamala Harris de Amerikaanse democratie zullen redden van de autoritaire pesterijen van Trump, dat ze de wonden van de natie zullen helen, de rationaliteit en de betrouwbaarheid van de relatie van de VS met andere wereldmachten zullen herstellen. En deze ideeën vinden hun weerklank in een gigantische internationale campagne die de vernieuwing van de democratie en de terugtrekking van de populistische aanval op de liberale waarden begroet.

Maar wij, de arbeiders, moeten gewaarschuwd

zijn. Als Trump en 'America First' openlijk stonden voor de verscherping van economische en zelfs militaire conflicten met andere kapitalistische staten - China in het bijzonder - zullen Biden en Harris ook de Amerikaanse drang naar imperialistische overheersing voortzetten, misschien met een iets andere methode en retoriek. Als Trump stond voor belastingverlagingen voor de rijken en zijn bewind eindigde met een enorme toename van de werkloosheid, zal een regering Biden, geconfronteerd met een wereldwijde economische crisis die serieus is verergerd door de pandemie, geen andere keuze hebben dan de uitgebuite klasse te laten opdraaien voor de crisis door middel van toenemende aanvallen op haar leef- en werkomstandigheden. Als de immigranten en de 'onwettige' arbeiders denken zij onder een politiek van Biden veiliger zullen zijn, laten we hen er dan aan herinneren dat onder president Obama en vicepresident Biden 3 miljoen, 'onwettige' arbeiders uit de V.S. werden gedeporteerd.

Ongetwijfeld komt veel van de huidige steun voor Biden voort uit een reactie op de echte verschrikkingen van het Trumpisme: de schaamteloze leu-

(wordt vervolgd op pagina 5)

inhoud

- covid-19 De tweede golf in Nederland en België
- De onmacht van de staten en regeringen om de pandemie te beheersen ..... 1+4
- Verkiezingen in de VS
- Mediacampagnes destilleren het democratische gif ..... 1+5
- België: De nieuwe regering De Croo
- Een 'dynamische ploeg' om het vertrouwen in de politiek te herstellen?..... 2+4
- Nederland: Ultralinks en de covid-19 crisis
- De misleiding van een nieuwe start binnen het kapitalisme 3
- Openbare bijeenkomsten 4
- Rapport over de Covid-19-pandemie en de periode van kapitalistische ontbinding ..... 6+5

Achter hun politieke hypocrisie schuilt

België: De nieuwe regering De Croo

Een 'dynamische ploeg' om het vertrouwen in de politiek te herstellen?

De afgelopen tien jaar zijn de mensen – en meer bepaald de arbeiders – in België ernstig op de proef gesteld allereerst door de mondialisering van de wereldeconomie en de daarmee gepaard gaande delocalisaties, alsmede door de financiële crisis en het grote aantal faillissementen, omstandigheden die leidden tot toenemende werkloosheid en werkonzekerheid (flexibele en nuluren-contracten). Bovendien moesten ze ook nog eens toezien hoe de verschillende politieke crises het slechte bestuur en de financiële verspilling hebben bevorderd, met als gevolg dat de problemen zowel op het vlak van de gezondheidzorg en migratie als op het vlak van de begroting en de schuldenlast alleen maar erger werden en daardoor de indruk versterkten dat de bevolking door dit 'malgoverno' volledig aan haar lot werd overgelaten.

Het politieke gekonkel, dat sedert begin 2019 plaatsvond, werd in het begin van dit jaar nog aangewakkerd en verhevigd door de uitbarsting van de coronacrisis. De politieke crisis en de coronacrisis leverde een explosief brouwsel op en leidde tot een vlucht voor de verantwoordelijkheid door de politieke 'leiders' en tot een aanzienlijke bestuurlijke chaos in het land. Gevestigde politieke bolwerken lieten het vuile werk van de covidcrisis opknappen door een regering van lopende zaken, die regelmatig botste met de 'wilde' initiatieven van de gewestelijke en lokale bestuurders. Gebreken onderling vertrouwen en een falen van de onderlinge communicatie maakten de dienst uit met als gevolg dat België in 2020 het hoogste aantal coronadoden kent per 100.000 inwoners in de hele wereld.

De sterk afgenomen geloofwaardigheid van 'de politiek'

In het artikel van april dit jaar maakten we melding van het feit dat "Een onderzoek van politicologen van vijf Belgische universiteiten kwam tot de conclusie dat de afkeer van het politieke establishment, een van de wezenlijke kenmerken van het populisme, in de maatschappij toeneemt en dat er zelfs een algemene antipolitieke stemming aan het groeien is onder de kiezers." (1)

In het afgelopen half jaar is dit meer dan ooit een hot item gebleven. Zo blijkt uit de vijfjaarlijkse jongerenenquête van het weekblad Humo dat nog maar 12 procent van de Vlaamse jongeren vertrouwen heeft in de politici, terwijl dat vijf jaar geleden nog 15 procent was. (22-09-2020) Verschillende deskundigen, opiniemakers en onderzoekers maken duidelijk dat de "Belgen vooral weinig vertrouwen blijken te hebben in politieke partijen, de 'politique politicienne'" (Carl Devos op Radio1; 3-09-2020)

Ook de politieke partijen zelf zijn zich heel goed bewust van de groeiende afkeer van de partijpolitiek onder de mensen. Daarom is het een hoofddoelstelling van de nieuwe regering De Croo volgens Egbert Lachaert, voorzitter van de Vlaamse liberalen (Open VLD), te werken aan het herstel van het vertrouwen, want "na twee jaar stilstand is dat ook niet onlogisch". Het cynisme van de bourgeoisie kent geen grenzen. Twee jaar van stilstand is een waarlijk eufemisme voor de totale verwaarlozing van hun taak als bestuurder en de cynische houding die ze tegenover de 'eigen' bevolking aan de dag hebben gelegd.

Na anderhalf jaar van de meest walgelijke politieke manoeuvres, worden we nu verwacht om met gejuich de nieuwe regering te begroeten die voor het grootste deel gevormd wordt door partijen die medeverantwoordelijk zijn voor de chaos, bij de laatste verkiezingen gevoelig hebben verloren en waarvan enkelen deze nederlaag een jaar daarna nog niet eens verteerd hebben. Toen de partijen

eind september moesten instemmen met deelname aan de 'Vivaldi'-regering (2) bleek bijvoorbeeld hoe broos de verhoudingen nog zijn binnen de Vlaamse Christendemocraten (CD&V).

De langdurige regeringsformatie, die bijna net zo lang duurde als in 2010-2011, is niet alleen een uitdrukking van de zwakheid van de bourgeoisie binnen de Belgische bourgeoisie, maar ook van een abjecte onverantwoordelijkheid zowel van de linkse als rechtse partijen en een totale onmacht van het politieke apparaat van de bourgeoisie om de diverse tegenstrijdige belangen tussen haar fracties en het beheer van de pandemie in goede banen te leiden. Partijen als bolwerken van gevestigde elites en verrotting van hun onderlinge verhoudingen. Dat is de balans die we van die politieke ontwikkeling moeten opmaken.

...en de zware druk op de economie

In april schreven we al: "Volgens de toenmalige prognoses van de Europese Commissie behoorde de Belgische economie tot een van de zwakste leerlingen van een Europese klas. (...) En het is in deze situatie van zwakte dat de coronastorm over de Belgische economie raast." (3)

Ook het vertrouwen van de bevolking in de Belgische economie is in het afgelopen half jaar tot een absoluut dieptepunt gedaald. In april was het gedaald tot -26, waarna het weer een beetje toenam, tot het in augustus opnieuw daalde tot het niveau van april. Over de hele periode april tot en met oktober, bleef het consumentenvertrouwen gemiddeld 21 punten in het negatief.

Van alle beleggers ziet slechts 18 procent de Belgische economie in de maanden oktober-november-december aantrekken, terwijl liefst 53 procent er terugval vreest. (ING-beleggersbarometer van 15-09-2020) Bovendien heeft de coronacrisis een zware impact op de investeringsvooruitzichten voor 2021, die ook volgend jaar 21 procent lager dreigen uit te komen dan normaal.

Op basis van een enquête gehouden op 19, 20 en 21 oktober door de Economic Risk Management Group schatten de Belgische ondernemingen dat hun omzet eind oktober 14 procent lager ligt dan in pré-coronatijden. Sinds augustus is het herstel in de investeringen volledig stilgevallen. Er wordt geen omzetverbetering verwacht in het vierde kwartaal.

Het vertrouwen in de economie is tot een dieptepunt gedaald, ook het vertrouwen dat de Belgische regering de economie er weer bovenop kan helpen is ver te zoeken. In de periode voorafgaand aan de coronacrisis was België, vanwege het ontbreken van elke landelijke coördinatie om het begrotingsgat te dichten, al bijna weer op het Europese strafbankje beland. En in de periode van de coronacrisis zijn de mensen alleen nog maar sceptischer geworden over de inspanningen van de autoriteiten om de economie nieuwe impulsen te geven.

De 'anti-politiek' keren door middel van een 'uitdagend programma'

Het is dus niet zo verwonderlijk dat de nieuwe regering vooral één doel voor ogen heeft: onder het motto van "een welvarend, solidair en duurzaam

België", stelt ze zich tot taak het herstel van het vertrouwen van de bevolking in de politieke besluitvorming en in de economie terug te winnen. Hoe denkt ze dat te doen?

1. Door middel van (de presentatie van) een jonge, frisse regeringsploeg die vernieuwing uitstraalt en komaf maakt met de oude afbraakpolitiek. Degemiddelde leeftijd van de regering is 44 jaar, en bestaat zelfs voor de helft uit vrouwen. Het is een ploeg met veel nieuwe gezichten, die geen besmet politiek verleden hebben. De nieuwe regering heeft gekozen voor een andere manier van politiek, die het cement moet worden dat de nieuwe regering tot een eenheid smeedt. "Dit is een groep die ervoor heeft gekozen om de tegenstellingen achter zich te laten", aldus De Croo. Niemand zal dus aan de schandpaal

worden genageld voor de ravage die de afgelopen tijd is aangericht. De regering maakt zich sterk om 'uit de crisis te komen', waarbij iedereen zijn steentje moet bijdragen. Terwijl er volgens de voorzitter van de socialistische vakbond Thierry Bodson sprake is van "een echte breuk met de afgelopen vijf jaar" (Het Nieuwsblad, 01-10-2020) verwijt de meer 'linkse' PVDA/PTB de regering niet links genoeg te zijn. (De Standaard, 01-10-2020), maar met die kritiek dat er eigenlijk een meer linkse regering had moeten worden gevormd om de tegemoet te kunnen komen aan de noden van het kapitalisme van vandaag, vormt de PVDA/PTB in feite een hele goede aanvulling op de politiek van de regering en vervult zij bij uitstek haar rol van linkse oppositie.

2. Door middel van een 'uitdagend' programma dat zich als innovatief, duurzaam en sociaal voordoet. **Innovatief:** De regering De Croo wil van België een digitale kampioen maken. "Het België van de toekomst is Digital Belgium", aldus de nieuwe premier De Croo. "De regering zal investeren in nieuwe groei. In toekomstgerichte sectoren." Er is een ambitieus actieplan, met als hoofddoel 1.000 nieuwe start-ups en 50.000 banen. **Duurzaam:** De nieuwe regering schaarft zich achter de klimaatakkoord van Parijs en de Europese Green Deal. Verder wil ze het gebruik van fossiele brandstoffen te ontmoedigen door deze extra te belasten. "Alle nieuwe bedrijfswagens moeten tegen 2026 broeikasgasvrij zijn." Tenslotte wordt hergebruik van producten aangemoedigd, waarbij kunststoffen zoals plastic bijzondere aandacht krijgt. **Sociaal:** Op dit vlak is het plan om op termijn de laagste pensioenen optrekken en de minimumuitkeringen verhogen. Daarbovenop krijgen de werkers in de ziekenhuizen een loonsverhoging en wordt er extra personeel aangeworven. Tenslotte streeft ze naar een goedkopere kinderopvang, meer geld voor mantelzorgers, en verduubeling van het ouderzorgersverlof.

Gegeven de uiterst risicovolle omstandigheden van een tweede golf is het voorkomen van de ineensstorting van de gezondheidszorg en van de econo-

mie op dit moment natuurlijk prioriteit nummer één. De bourgeoisie kan het zich gewoon niet permitteren dat de gezondheid van de factor arbeidskracht massaal aangetast wordt. Zelfs als ze niet in staat is de omvang van de pandemie werkelijk terug te dringen dan zal ze, om haar geloofwaardigheid als regerende klasse niet nog verder te laten aantasten, daartegen toch maatregelen moeten blijven nemen. Zo zullen, om de schade van de pandemie voor de economie te beperken, de uitgaven in de vorm van financiële steun aan de bedrijven en de werkers - die overigens beduidend minder zullen zijn dan onder de regering Wilmès - geenszins van harte worden gedaan, maar in dit geval breekt nood wet.

Het mag duidelijk zijn dat het plan van de nieuwe regering pure bluf en nergens duurzaam en sociaal is, en maar één doel heeft: de mensen, en in het bijzonder de arbeidersklasse, een rad voor de ogen te draaien. Wat het fameuze regeringsplan meer in het bijzonder inhoudt zullen we in het volgende deel duiden.

De arbeiders wordt de rekening gepresenteerd

De regering gebruikt de tijdelijke financiële steunmaatregelen, maar vooral haar 'verfrissend' imago en het 'sociale' karakter van haar programma om het vertrouwen in de politiek te herstellen en dan vooral om de arbeidersklasse voor zich te winnen in het perspectief van een noodplan voor het redden van de Belgische economie. Onder het motto 'niemand is verantwoordelijk voor de crisis' worden de arbeiders nu al warm gemaakt voor het post-coronatijdpak waarin ze flink de broekriem aan moeten halen om, in samenwerking met hun klassevijand, de Belgische economie er weer bovenop te helpen. Want dat de arbeidersklasse uiteindelijk de rekening zal moeten betalen staat buiten kijf.

1. De bourgeoisie deelt nooit cadeautjes uit. Ze zal zich altijd inspannen om het geheel van het variabele kapitaal (salarissen, sociale uitkeringen, pensioenen), dat nodig is voor de reproductie van de arbeidskracht, tot een absoluut minimum terug te brengen. Binnen het kapitalisme bestaat er "een onophoudelijke strijd tussen kapitaal en arbeid, waarbij de kapitalist er voortdurend naar streeft de arbeidsloon (...) of de waarde van de arbeid meer of minder tot op haar minimumgrens omlaag te drukken." (4) België maakt deel uit van een wereldsysteem, dat alle hoeken van de planeet aan haar wetten onderwerpt. Dat betekent dat België, wil haar economie overeind blijven in de moordende handelsoorlog, de loonkosten moet drukken, het arbeidsritme tot het uiterste opdrijven en zo nodig zelfs de arbeidsdag moet verlengen. Op een aantal van dit soort punten loopt ze ver achterop bij de andere West-Europese landen. Zo kent België in Europa, op Portugal na, de geringste flexibiliteit op de arbeidsmarkt. Bovendien ligt de activeringsgraad er ruim onder de 70 procent ligt en komen de totale kosten voor de sociale uitkeringen beduidend hoger uit dan in de omringende landen. Deze gegevens maken duidelijk in welk licht de bestrijding van de "sociale fraude" moet worden bekeken. De regering wil maatregelen doorvoeren om de 'factor arbeid' aan een strenger regime te onderwerpen. Ze wil de activeringsgraad omhoog brengen naar 80% en de flexibiliteit van de arbeid opvoeren door regelingen te voorzien voor minder vaste contracten, voor flexibele inzetbaarheid, voor deeltijdbanen, voor soepelere ontslagregeling, enzovoort. Zo moet het moeilijker worden om nog een beroep te kunnen doen en dus in aanmerking

te komen voor een sociale uitkering.

2. De regering maakt ook goede sier met haar plannen voor duurzame ontwikkeling: "Dat maakt van dit akkoord het meest groene regeerakkoord in de geschiedenis van ons land", aldus Eerste Minister Alexander De Croo. De vertegenwoordigers van Ecolo-Groen zijn natuurlijk enthousiast, maar zijn nogal zwijgzaam over wie de rekening daarvoor moet gaan betalen. De nieuwe regering huldigt het principe dat "de vervuiler betaalt", maar dat zegt niets, want wie is er nu geen vervuiler? In feite betekent het dat iedereen moet betalen. Neem het voorbeeld van de kernuitstap, een van de stokpaardjes van Ecolo-Groen. De nieuwe regering verbindt zich aan de beslissing om alle kerncentrales in 2025 te sluiten. De Europese Commissie is niet overtuigd van de haalbaarheid ervan en een van de meest cruciale vragen daarbij is waar het geld vandaan moet komen voor deze transitie. Het Federaal Planbureau berekende in 2018 dat de jaarlijkse kosten voor (geïmporteerde) energie 750 en 900 miljoen hoger zullen uitvallen, dan wanneer twee kernreactoren 10 jaar langer openblijven. Frans Timmermans, ondervoorzitter van de Europese Commissie wond er geen doekjes om. "De overgang naar een groenere economie en naar de koolstofneutraliteit van de EU in 2050 zal 'ongelooflijk complex, moeilijk, omslachtig en duur zijn'." (La Libre Belgique, 12-10-2020). Voor Groen-Kamerlid Kristof Calvo is dat allemaal niet zo'n probleem; in zijn optiek zijn het "de grote vermogens en de grote vervuilers[;] de Arcelors van deze wereld, de energie-intensieve bedrijven", die de factuur voor de 'groene' maatregelen in de bus zullen krijgen. (Knack; 03-02-2019) Mocht dat plan niet slagen dan kan er volgens Ecolo-Groen ook geld bijgedrukt worden. "We hebben dat gedaan om de banken te redden. Dus moeten we dat ook doen om het klimaat te redden." (Bart Staes; HLN; 10-03-2019) Deze uitspraken verraden dat er linksom of rechtsom toch geld op tafel moet komen. En dat zullen geen kinderachtige bedragen zijn. Het is duidelijk dat de arbeiders zich kunnen opmaken voor extra belastingen om de ecologische plannen van de regering te bekostigen. (5)

De impasse van de burgerlijke protesten en het interklassisme

De nieuwe regering wekt de indruk op te komen voor van de 'werkende bevolking'. Haar 'progressieve' imago is bedoeld om ze voor haar 'andere politiek' te winnen. Arbeiders moeten zich echter niet door de uiterlijk schijn van de regering en haar enigszins vage plannen laten misleiden. In een kapitalisme in verval zijn blijvende verbeteringen van hun levensvoorwaarden uitgesloten en de arbeidersklasse heeft niets te winnen, maar alles te verliezen als ze zich laat verleiden door de 'progressieve' praatjes van de lakeien van de bourgeoisie.

Zeker, de omstandigheden voor de arbeidersstrijd zijn op dit moment heel moeilijk. Deze wordt vandaag regelmatig in de schaduw gezet door vormen van burgerlijk-democratische strijd tegen 'ongelijkheid' (Black Lives Matter beweging), protesten van andere niet-uitbuitende lagen in de maatschappij (studenten, foorkramers, ...) of zelfs gezamenlijke protesten van ondernemers en werkers (in de horeca of bij taxibedrijven). Daarnaast hebben er zowel in België maar vooral in Nederland ook verscheidene protesten plaatsgevonden tegen de nationale lockdown maatregelen van de regering.

Al deze protesten, hoewel ze meestal

(wordt vervolgd op pagina 4)

de impasse van een systeem in verval

Nederland: Ultralinks en de covid-19 crisis: de misleiding van een nieuwe start binnen het kapitalisme

De covidpandemie heeft de wereld gestort in de ernstigste crisis sinds de Tweede Wereldoorlog. Bovendien is de economische achteruitgang sinds de jaren 1930 niet meer zo groot geweest. Het materiële bankroet van het kapitalisme doet zich gevoelen in de dagelijkse omstandigheden van iedereen die werkloosheid wordt of failliet gaat en dus met een drastische vermindering of een algeheel verlies van het inkomen geconfronteerd wordt, die buitensporige medische kosten heeft moeten maken voor de verpleging van de coronaziekte, maar ook die genoodzaakt is om zijn boterham te verdienen op een totaal onveilige werkplek, of die de zorg en de verpleging van de zieken op zich heeft genomen met gevaar voor eigen leven.

Beperken we ons alleen tot Nederland, dan zijn de alarmbellen daar inmiddels ook flink gaan rinkelen. Niet alleen is de Nederlandse regering verschrikkelijk nalatig geweest in de strijd tegen de verspreiding van het virus, bij de eerste tekenen van de epidemie in Nederland had ze ook volkomen de regie verloren. (1) Zelfs nu nog heeft ze het programma van testen en bron- en contactonderzoek, dat een sleutelrol speelt in het onder controle houden en terugdringen van de epidemie, niet van de grond gekregen. De GGD's hebben onvoldoende onderzoekers in huis om bij het stijgende aantal besmette personen een volledig bron- en contactonderzoek uit te voeren. Vandaar dat bij nog niet de

met 2019;

- het aantal officieel geregistreerde werklozen dit jaar zal verdubbelen naar 7% van de werkende bevolking;
- het aantal huishoudens met problematische schulden in 2020 zal oplopen tot 2 miljoen;
- de economische activiteit (BBP) over heel 2020 met meer dan 5 procent zal afnemen.

De buitenparlementaire oppositie springt bij

Binnen de arbeidersklasse stelt men zich ernstig vragen of het bestaande systeem een antwoord heeft op de chaos die is veroorzaakt door de pandemie, en of het nog in staat is een perspectief te bieden op een gezond en menswaardig bestaan. In deze context presenteerde deze zomer een coalitie van (grassroot) organisaties #BeterUitDeCrisis, die "zag hoe problemen zich opstapelden en die het parlementaire geharrewar en de politieke incompetentie beu was", een Manifest met eisen bestaande uit "vijf samenhangende veranderingen van koers, onderbouwd met een selectie van maatregelen, om tot een eerlijkere, gezondere, en veiligere samenleving te komen" (Het Manifest van #BeterUitDeCrisis). Het initiatief tot deze actie was genomen door de groep "DeGoedeZaak" en wordt inmiddels onderschreven door een vijftigtal organisaties en groepen, waaronder de trotskistische

samenleving dient, niet slechts de 1%"; waarin de mensen "het leven centraal stellen in plaats van welvaart"; waarin het niet gaat om "het accumuleren van rijkdom, maar het herverdelen ervan" (Idem). Dat lijkt een mooi doel waar niemand zich tegen zal verzetten, maar vereist dit geen andere, niet-kapitalistische maatschappij? Is daar geen fundamentele verandering van de bestaande machtsverhoudingen voor nodig? Moet dit niet worden bewerkstelligd door een revolutionaire omwenteling? Allemaal vragen waar het Manifest geen antwoord op geeft.

Het Manifest levert geen fundamentele kritiek van de bestaande tegenstellingen, die maken dat wezenlijke veranderingen alleen bewerkstelligd kunnen worden middels een onverzoenlijke klassenstrijd. Het Manifest wekt sterk de indruk dat ze wel gerealiseerd kunnen worden binnen de bestaande productieverhoudingen van loonarbeid en kapitaal. De burgerlijke regering is dan ook niet de klassevijand, maar "onze regering" van wie wordt 'geëist' dat ze zorgdraagt voor een "verandering van koers". De oproep die het Manifest doet is er dan ook één aan "de samenleving", "onze regering" inbegrepen.

In de uiteenzetting van de tegenstellingen valt het Manifest terug op de bekende leuze van de Occupy beweging dat 99% van de mensen "betalen de hoogste tol" terwijl de 1% rijken "er alleen maar beter op worden". Dit was al een belangrijke misleiding tijdens de Occupy beweging, waarin het bankwezen werd voorgesteld als het kapitalisme en een beroep gedaan werd op "onze regering" om de 99% van de bevolking, "mensen van kleur, mensen met een laag en onze-inkomen, mensen met een beperking, mensen zonder verblijfsdocumenten" (Het Manifest van #BeterUitDeCrisis), te beschermen tegen de financiële afpersing door de bankiers.

Ter ondersteuning van haar 'eisen' voert "#BeterUitDeCrisis" actie zoals de aanleg van een 40 meter lange start- en landingsbaan naar de Tweede Kamer van het parlement. Hiermee wil ze duidelijk maken dat de financiële steun van 3,4 miljard euro voor de KLM een slag in het gezicht is van de mensen die het veel harder nodig hebben. Volgens de organisatie is het absoluut nodig om het leven van mensen centraal te stellen in plaats van de markt. Na de zomervakantie is "#BeterUitDeCrisis" van plan om de acties onverminderd door te zetten totdat het parlement echt handelt als een vertegenwoordiging van de mensen in plaats van de multinationals en de rijkste 1%.

In tegenstelling tot wat het Manifest suggereert is de belangrijkste tegenstelling niet tussen rijk en arm.

"Het fundamentele conflict in de kapitalistische maatschappij is tussen de heersende bourgeoisie en de arbeidersklasse die alle waarde in de maatschappij produceert. De strijd van de arbeiders bestaat niet uit aanvallen op de rijken als individu, maar moet de fundamentele maatschappelijke verhoudingen van het kapitaal (loonarbeid en productie voor winst) aanvallen, ontmantelen en vervangen en de staat, die hen in leven probeert te houden ondanks het feit dat zij de fundamentele redenen zijn voor de verarming van de overgrote meerderheid van de mensen". ("Crisis brings ever deepening poverty"; World Revolution nr. 345, juni 2011)

De verraderlijke rol van de trotskisten en de uiterst linkse zijde van de bourgeoisie

Binnen het kapitalisme bestaat maar één revolutionaire klasse, die niets te verliezen heeft behalve haar ketenen, en dat is de arbeidersklasse, iets waar "Socialisme.nu" (GIS) en "Grenzeloos"

(SAP) heel goed bekend mee zijn, als we nog zeer recente publicaties mogen geloven.

"Wij hebben immers de beschikking over de middelen om een wereld te creëren zonder honger, zonder uitbuiting, zonder dat we mensenlevens moeten afwegen tegen economische belangen. Om dit mogelijk te maken, moeten we ons als arbeidersklasse organiseren om het kapitalistische systeem voor eens en voor altijd te verslaan." (Een socialistisch antwoord op Covid-19; Socialisme.nu; 21 juli 2020; <https://socialisme.nu/een-socialistisch-antwoord-op-covid-19/>)

"Nu moet de arbeidersklasse de klasse bestrijden die de crisis veroorzaakt. In het centrum van onze socialistische strijd moeten we een klassenstrijd voeren tegen de kapitalistische crisis - en tegen de klasse die hen maakt." (De crisis is geen kans, maar de vijand; Grenzeloos, 8 april 2020; <https://www.grenzeloos.org/content/de-crisis-geen-kans-maar-de-vijand>)

Zeggen deze citaten iets over de politiek van deze organisaties? Ja en nee. Aan de ene kant willen de trotskisten de arbeiders, die zich steeds meer vragen beginnen te stellen over het falen van de huidige productiewijze, op een terrein lokken dat het voor kapitalisme en haar heersende klasse totaal ongevaarlijk is. Door het besluit zich te voegen bij een campagne te voeren binnen #BeterUitDeCrisis kunnen ze de arbeiders die erin meegaan verdrinken in een burgerlijke oppositie bestaande uit de meest exotische schakeringen van de maatschappij: FNV vrouwen, Toekomstboeren, Green Cross Nederland, Stichting Anima Mundi, enzovoort, die niets anders beoogt dan een "democratischer" gezicht te geven aan de uitbuiting.

Om deze misleidingspolitiek tot een succes te maken moeten ze zich aan de andere kant natuurlijk wel voordoen als 'oprechte' en 'radicale' verdedigers van de belangen van de arbeiders, de klasse die als enige in staat is dit systeem ten val te brengen. Daarom spreken ze zich in hun algemene verklaringen en teksten inderdaad vaak uit tegen 'het kapitalistische systeem', tegen 'het systeem van loonslavernij' en tegen 'het uitbuitings-systeem' om de ontevredenheid van de arbeiders in de concrete doelstellingen toch weer af te leiden naar een steriele strijd tegen ..... de rijken: "laten we het geld halen waar het zit" en "laat de rijken de crisis betalen", "een coronataks voor de allerrijksten", enzovoort.

De reden waarom deze beide trotskistische organisaties zich hebben aangesloten bij het initiatief #BeterUitDeCrisis, heeft dus alles te maken met hun functie als uiterst linkse fracties van de bourgeoisie. Hun specifieke taak is de arbeiders te paaien met leuzen voor "een democratische controle over de productiemiddelen" die voldoende zou zijn om "een eerlijke verdeling van de rijkdom" te bewerkstelligen. Het mag voor iedereen duidelijk zijn dat dit sprookje, dat we inmiddels al heel vaak hebben gehoord, niets fundamenteels zal veranderen aan de toenemende uitbuiting en de groeiende ellende.

Uiteindelijk streven de trotskisten helemaal niet naar een fundamenteel andere maatschappij. Dit blijkt ook wel uit hun 'kritische' steun aan de vakbonden, hun 'kritische' steun aan de verschillende nationalistische bewegingen, en hun 'kritische' steun aan linkse parlementaire partijen; allemaal vormen van politiek waarbij het kapitalisme nooit in vraag gesteld wordt. Integendeel, overeenkomstig hun functie in de burgerlijke maatschappij beogen ze met hun politiek de burgerlijke staat niet alleen overeind te houden maar zelfs te versterken tegenover een maatschappij die steeds meer ten prooi valt aan de ontbinding en waarvan het bouwwerk steeds grotere

gaten vertoont. (3)

Dat is ook hier het geval: als de regering en het parlement er zelf niet in slagen om de crisis te beteugelen, die vandaag werkelijk alle aspecten van het maatschappelijk leven aantast, dan is er nog altijd deze trotskistische buitenparlementaire oppositie om hen een helpende hand te bieden. Net op het ogenblik dat het kapitalisme flagrant zijn machteloosheid toont om een uitweg te bieden uit de verrotting van zijn systeem, en iedereen op de ene of de andere manier in zijn directe bestaan en zelfs in zijn leven bedreigd wordt, duiken de 'revolutionaire' trotskisten en anderen op met hun propaganda voor "een eerlijkere, gezondere, en veiligere samenleving" (Het Manifest van #BeterUitDeCrisis).

Hiermee proberen de trotskisten te voorkomen dat de elementen binnen de arbeidersklasse, die alle illusies hebben verloren in het kapitalistische systeem en er niet meer de zin van inzien om het nog langer krediet te geven, een ernstige overdenking in gang zetten die leidt naar een alternatief: een maatschappij die niet gebaseerd is op uitbuiting en onderdrukking, vrij van klasse-overheersing door het kapitaal, en waarin het doel van de productie gericht is op het bevredigen van de menselijke behoeften.

Een nieuwe start is een kommunistische maatschappij

De gevolgen van de pandemie, die catastrofale vormen heeft aangenomen, kunnen onmogelijk binnen het bestaande kapitalistische systeem opgelost worden: de nationale kapitalen staan elkaar iedere dag meer naar het leven in de wereldwijde handelsoorlog om een zo groot mogelijk deel van de wereldmarkt voor zich op te eisen en aan deze handelsoorlog wordt alles onderschikt gemaakt, ook mensenlevens, tenzij een pandemie nog meer verlies aan productiekrachten en meerwaardevorming dreigt te veroorzaken dan een lockdown.

Een systeem dat gebaseerd is op privé-eigendom van de productiemiddelen - en of dat eigendom nu de vorm aanneemt van een individuele ondernemer, een vennootschap of een soevereine staat verandert niets wezenlijk aan de eigendomsvorm - en dus op de private toe-eigening van de meerwaarde die door de loonafhankelijke arbeiders worden voortgebracht is een genadeloos systeem dat alles en iedereen opoffert om zijn doel te bereiken: de onverzadigbare accumulatie van meerwaarde. Zo'n systeem dompelt de hele wereld onder in barbaarsheid en de huidige coronacrisis is daar het laatste en meest flagrante bewijs van.

De inzet is hoog, de moeilijkheden ongekend. De weg naar een kommunistische maatschappij wordt gekenmerkt door diepe kuilen en grote obstakels. Toch is het de enige uitweg uit deze barbaarse ellende. En de enige kracht die dit kan bewerkstelligen is de arbeidersklasse, de klasse die uitgesloten is van deze maatschappij en van de rijkdom die ze voortbrengt, de klasse die onteigend is en als bezitloze klasse niets anders bezit dan de arbeidskracht om te verkopen. ■

Dennis / 2020.10.03

De Januskop van ultralinks of een politiek met twee gezichten

helft van de besmette mensen de bron van de infectie wordt achterhaald. (2)

Daarnaast heeft de Nederlandse economie in het tweede kwartaal van 2020 een diepe inzinking doorgemaakt zoals die zich sinds de jaren 1930 niet meer heeft voorgedaan:

- in de maanden april, mei en juni kromp de economie met 8,5 procent;
- in datzelfde kwartaal nam het aantal werklozen toe met 150.000;
- in dezelfde periode liep het aantal huishoudens met problematische schulden op tot 1 miljoen;
- in de tussentijd daalde het consumentenvertrouwen van -2 in januari 2020 naar -26 in juli.

Als de situatie niet drastisch verandert - waar het niet naar uitziet - dan is de verwachting dat:

- het aantal faillissementen in 2020 met 35% zal toenemen in vergelijking

organisaties "Socialisme.nu" (GIS) en "Grenzeloos" (SAP).

Deze beide trotskistische organisaties hebben zich bij het initiatief aangesloten omdat ze ervan doordrongen zijn dat er gaten beginnen te vallen in het kapitalistisch weefsel. Bovendien begint het traditionele discours van zowel rechts als links, die overigens steeds meer op elkaar begint te lijken, bij steeds meer arbeiders haar geloofwaardigheid te verliezen. Vandaar dat ze het plan onderschrijven om een nieuwe start te maken: "Deze crisis biedt ons dit moment. Laten we het met beide handen aangrijpen!" (Het Manifest van #BeterUitDeCrisis) Maar wat voor een start willen ze dan maken en waar is deze op gebaseerd? In hoeverre zijn de plannen, zoals de ondertekenaars van het Manifest die presenteren, een "andere koers"?

Het Manifest spiegelt ons een andere maatschappij voor, die "alle lagen van de

(1) Zie: "Hoe Nederland de controle verloor De corona-uitbraak van dag tot dag"; <https://www.nrc.nl/nieuws/2020/06/19/hoe-nederland-reageerde-op-het-nieuwe-virus-uit-china-van-niks-aan-de-hand-tot-blinde-paniek-a4003075>

(2) Zie: "De ja-knikkers van Hugo de Jonge - De GGD heeft het zwaar"; <https://www.groene.nl/artikel/de-ja-knikkers-van-hugo>

(3) Zie "Het kapitalisme is verantwoordelijk voor de gezondheidscatastrofe"; <https://nl.internationalism.org/content/1508/het-kapitalisme-verantwoordelijkheid-voor-de-gezondheidscatastrofe>

(vervolg van pagina 1)

COVID-19: DE TWEDE GOLF IN NEDERLAND EN BELGIË

voor Covid-19. Deze tendens nam in de afgelopen maanden een dermate vlucht, dat de directeur van de WHO genoodzaakt was om te waarschuwen voor 'vaccin-nationalisme'.

In ongekend tempo worden nu vaccins ontwikkeld die moeten beschermen tegen het coronavirus. En in al even ongekend tempo sluiten regeringen enkel, dubbele en driedubbele contracten met allerlei farmaceuten om maar voldoende vaccins vast voor de eigen bevolking te reserveren. In die gekte wordt het COVAX plan van de WHO om tot een correcte en rechtvaardige verdeling van het nog schaarse aantal vaccins volledig onder de voet gelopen. In weerwil van de geruststellende verklaringen van commissievoorzitter Von der Leyen en Europees 'president' Michel dat er voldoende vaccins zijn voor alle landen in de wereld, treedt ook de EU heel agressief op in het overerven van voldoende vaccins, daarbij gesteund door de regeringen van zowel Nederland als van België

Negatie van de coronamaatregelen

Het verval van de kapitalistische productiewijze heeft een periode van ontbinding van het systeem ingeluid, waarin het 'ieder voor zich' en de verbroekeling van de samenhang in de maatschappij steeds zwaarder gaan doorwegen. Dit komt ook sterk tot uitdrukking in deze coronacrisis, met name in de vorm van een toenemend aantal protesten van groepen zoals 'Viruswaarheid' (voorheen Viruswaanin) die, onder meer op 24 oktober in Den Haag, opnieuw enkele honderden mensen bijeen wist te brengen om te betogen tegen 'ondemocratische' coronamaatregelen. Eenzelfde

betoging, die gepland was voor 25 oktober in Brussel en een minstens zo grote aantal mensen op de been zou brengen, werd door de autoriteiten verboden.

Om hun eigen falen te verbergen proberen de regeringen de verantwoordelijkheid voor het ontstaan en het uitbreiden van de tweede golf af te schuiven op het 'onverantwoordelijke gedrag van de burgers' en dan met name op de 'ongehoorzame en egoïstische jongeren'. Dit is eens te meer bijzonder cynisch omdat het in wezen de autoriteiten zelf zijn die de kat op het spek hebben gebonden door absolute voorrang te verlenen aan het vrijwaren van de productiecapaciteit en niet tijdig in te grijpen en de nodige preventieve maatregelen te nemen, die de tweede golf had kunnen indammen.

Tegen de achtergrond van een toenemend verlies van greep op de maatschappij heeft hun 'waardelose' optreden geleid tot een nog groter verlies van geloofwaardigheid, waarvoor diezelfde autoriteiten nu de rekening gepresenteerd krijgen: grote delen van de bevolking trekken zich steeds minder aan van de richtlijnen van de regering en trekken hun eigen plan. In de afgelopen maanden heeft de politie op meerdere plaatsen ingegrepen en zelfs talloze invallen gedaan om 'illegale' feesten stil te leggen. Ook tegenover de aangekondigde vaccins is het scepticisme groot.

De vlucht in het complotdenken

"Sommigen die de maatregelen beu zijn, twijfelen aan de realiteit van de verspreiding van het virus en de ernst van de

infectie. Er circuleren veel misvattingen op het internet en complottheorieën", aldus Steven Van Gucht, viroloog in België. Influencers op sociale media in België (7) doen hun volgers geloven dat corona een verzinsel is, roepen op om coronamaatregelen niet te volgen en verklaren zich openlijk tegen een vaccin.

Steeds meer delen van de bevolking nemen hun toevlucht tot pseudowetenschappelijke verklaringen voor het bestaan van de pandemie, die hen de argumenten leveren om de voorgestelde adviezen van de deskundigen in twijfel te trekken en tegen de maatregelen van de regering in te gaan. De toename van het aantal corona-ontkenners is net zo groot als het aantal mensen dat door het virus wordt besmet. Uit een onderzoek van Kieskompas blijkt dat in Nederland één op de tien mensen gelooft dat corona onderdeel is van complot tegen de mensheid.

Hoe langer de pandemie duurt, hoe meer de stemming onder de bevolking wrange vormen begint aan te nemen. Inmiddels zijn er in het afgelopen half jaar vier 5G-masten in Nederland en twee in België in brand gestoken omdat, zo beweren de aanhangers van deze theorie, het niet het coronavirus is dat ons ziek maakt, maar de straling van 5G-masten die ons immuunsysteem verzwakt. Het laatste nieuws is een teststraat in Breda Nederland die is aangevallen door corona-ontkenners, die vernielingen aanrichtten en een verkeersregelaar intimideerden.

Arbeidersklasse op een tweesprong

Onder de huidige omstandigheden neemt ook het risico toe dat delen van de klasse meegesleept worden in de populistische protesten tegen de lockdown maatregelen die op grote schaal hebben plaatsgevonden in andere landen van Europa, zoals Italië, Spanje, Frankrijk, en Duitsland. Tot nog toe is dat noch in Nederland noch in België gebeurd: de arbeidersklasse is niet actief betrokken in dat soort protesten. Maar de periode dat zoiets uitgesloten was, is in de beide landen inmiddels wel voorbij.

De arbeiders zijn nog steeds in staat om strijd te voeren op eigen terrein in de verdediging van hun gezondheid tegen de onveilige omstandigheden op het werk, zoals bij InBev, Colruyt, Carrefour, enzovoort. Het wordt echter wel steeds moeilijker omdat de chantage die wordt uitgeoefend zowel door de Staat als door de bedrijven steeds zwaarder begint door te wegen op de strijdwil van de klasse. Het ongenoegen en de woede over de nalatigheid van de regering zijn niet zijn verdwenen, maar de kans dat dit de eerstkomende periode wordt uitgedrukt in openlijke strijdbaarheid is nog maar gering.

De arbeidersklasse heeft echter nog wel haar historisch geheugen en klassebewustzijn. Dat is een baken die kan voorkomen dat ze ten prooi valt aan de groeiende irrationaliteit en incoherentie op het vlak van het denken, dat zo kenmerkend is voor het complotdenken in de populistische protesten. Het is een gedegen programma dat toont hoe het perspectief van de klassenstrijd de weg

opent naar een maatschappij, waarin de overheersing van de economie op de mens maar ook de tegenstelling tussen maatschappij en natuur worden overwonnen. De harmonie met de natuur, die zodoende kan worden hersteld, zal ervoor zorgen dat zoönotische (van mens op dier overdraagbare) virussen dan minder vaak zullen voorkomen ■

Dennis & Jos/03.12.2020

(1) Voor meer informatie over de verschillende studies en waarschuwingen, zie: Ignacio Ramonet: "De pandemie en het wereldsysteem 1"; 14-1-2020

(2) Richard Horton, "The COVID-19 Catastrophe. What's gone wrong and how to stop it happening again", Polity Press, 2020.

(3) Ruim 21% van de besmettingen gebeurt op het werk. Na de werkvloer volgen het onderwijs (19,5%), contact met de bredere familiekring (17,3%) en activiteiten in de vrije tijd (15,8%). (Onderzoek door de elf huisartsenpraktijken van Geneeskunde voor het Volk, PVDA/PTB)

(4) Zie het artikel: "Nieuwe Belgische regering De Croo: Een 'dynamische ploeg' om het vertrouwen in de politiek te herstellen?"

(5) In verband met de Belgische woonzorgcentra spreekt het rapport van Amnesty International zelfs over schendingen van de mensenrechten: het recht op gezondheid, het recht op leven en het verbod op discriminatie werden volgens het onderzoek met de voeten getreden.

(6) "War of the vaccines: Capitalism is an obstacle to the discovery of a treatment"; ICC-Online;

<https://en.internationalism.org/content/16894/war-vaccines-capitalism-obstacle-discovery-treatment>

(7) In België zijn influencers op sociale media overigens ingezet om bepaalde groepen jongeren voor te lichten over het coronavirus, die via de gewone informatiekanaalen niet bereikt worden.

Openbare bijeenkomsten

Opgelet! In de komende maanden organiseert de afdeling in Nederland/België van de IKS 2 ONLINE publieke bijeenkomsten.

- Een eerste op Zaterdag 23 januari 2021 van 14u00 tot 17u30

De verkiezingen in de VS: een vitrine voor de historische ontbinding van het kapitalisme

De verkiezingscampagne in de VS heeft een scherp licht geworpen op het machtigste land van de planeet, dat verscheurd wordt door raciale verdeeldheid, door steeds fellere conflicten binnen de heersende klasse, door een schokkend onvermogen om het hoofd te bieden aan de Covid-19 pandemie, die bijna een 300.000 doden in het land heeft veroorzaakt, door de verwoestende gevolgen van de economische en ecologische crisis, door de verspreiding van irrationele en apocalyptische ideologieën. Dit maakt van de VS tot de vitrine voor de toenemende ontbinding van de kapitalistische wereldorde.

Vragen die we in deze bijeenkomst ter discussie stellen, zijn:

- Wat is de balans van de versterking van het populisme en vier jaar Trumpisme voor de VS en de wereld?
- Was het Trumpisme een tijdelijk fenomeen en vormt Biden een terugkeer naar "normale" verhoudingen?
- Zal het duo Biden/Harris, het groeiend vandalisme in de VS een halt kunnen toeroepen?
- Moeten revolutionairen in de strijd tussen het Trump kamp en het Biden kamp een keuze maken voor het minste kwaad?

- Een tweede op Zaterdag 20 maart 2021 van 14u00 tot 17u30

Covid-19 pandemie: een catastrofale uitdrukking van de ontbinding van het kapitalisme.

De huidige catastrofe, de belangrijkste crisis in de wereldgeschiedenis sinds de Tweede Wereldoorlog, houdt aan en verergert: vandaag (15/12/2020) zijn er wereldwijd officieel 73.000 miljoen besmette personen en meer dan anderhalf miljoen doden. Nadat de preventieve maatregelen tegen de verspreiding van het virus roekeloos waren uitgesteld, en vervolgens brede sectoren van de economie 'rücksichtslos' werden stilgelegd, hebben de verschillende facties van de wereldbourgeoisie vervolgens gegokt op een economisch herstel, door de quarantainemaatregelen op te heffen, terwijl de pandemie alleen maar tijdelijk was afgenomen in bepaalde landen.

Achteraf is het duidelijk dat de gok verkeerd heeft uitgepakt en ten koste is gegaan van een nog groter aantal slachtoffers. Op middellange termijn is sprake van een aanzienlijke verslechtering, van de situatie zowel in economisch als in medisch opzicht. De last van deze ramp is voor een groot deel op de schouders van de internationale arbeidersklasse terechtgekomen.

Vragen die we in deze bijeenkomst ter discussie stellen, zijn

- In welk opzicht is de pandemie een uitdrukking en verergering van de ontbinding van het kapitalisme?
- Hoe heeft de politiek van de bourgeoisie en de van de nationale staten geleid tot een verergering van de covidcrisis?
- Wordt de situatie na de pandemie weer enigszins normaal of blijven dit soort effecten van de ontbinding ons in de toekomst ons parten spelen?
- Wat is de rekening voor de arbeidersklasse voor de terugval van de economie die daaruit voortvloeide als gevolg van de lockdown maatregelen?

Kom hierover met de IKS debatteren en meld je aan!

Wil je deelnemen aan één of aan beide virtuele openbare bijeenkomsten meld je dan tijdig aan door een bericht te sturen naar ons emailadres: benelux@internationalism.org of via de rubriek "contact" op onze nederlandse website. Daarmee wordt je deelname bevestigd.

De modaliteiten om je op de middag van de virtuele openbare bijeenkomst aan te melden worden per kerende e-mail gecommuniceerd.

DE NIEUWE REGERING DE CROO

(vervolg van pagina 2)

worden aangewakkerd door ontevredenheid en verontwaardiging over de erbarmelijke en gewelddadige condities van het kapitalisme, blijven niettemin steken in eisen voor een kapitalisme met een 'menselijk' gezicht. Omdat een dergelijk kapitalisme voortaan onmogelijk is - om leven voor de mensen mogelijk te maken moet het kapitalisme vernietigd worden - bieden deze protesten geen enkele oplossing voor onmenselijke 'plagen' die het kapitalisme voortaan onmogelijk op ons loslaat. Ze blijven eenvoudigweg gevangen in de kapitalistische logica en dikwijls worden ze op slechtouwen genomen door de meest reactionaire politieke stromingen die de maatschappij afschuimen, zoals het populisme.

Protesten op burgerlijk terrein (zoals BLM) en zelfs interklassistische protesten, waarin verschillende maatschappelijke lagen hun eisen tot uitdrukking brengen ('Gele Hesjes' beweging), lopen niet toevallig uit op blind geweld. "Omdat ze geen perspectief hebben op de radicale transformatie van maatschappij, het afschaffen van oorlog, armoede, groeiende onveiligheid en de andere beproevingen van een stervend kapitalisme, kunnen deze bewegingen (...) niet voorkomen dat ze alle gebreken verspreiden van de zich ontbindende kapitalistische maatschappij".(6)

Al die hierboven genoemde protesten, die vaak uitdraaien op gewelddadige botsingen waardoor ze de indruk geven heel radicaal te zijn, gaan ook dikwijls vergezeld van omvangrijke mediacampagnes met als belangrijk oogmerk de arbeiders van hun eigen klasseterrein te lokken, hen in deze protesten te verdrinken en zo te verhinderen dat ze optreden als een onderscheiden klasse met hun eigen strijdmiddelen en eisen.

Dat neemt echter niet weg dat de arbeiders, door de drastische verslechtering van hun levensomstandigheden, genoodzaakt zijn hun strijdwil te versterken, zoals we in het afgelopen half jaar in sommige delen van België hebben gezien. Op 14 juni kwamen honderden gezondheidswerkers op straat voor een

betere financiering van de gezondheidzorg: een opwaardering van de lonen en meer man- en vrouwkracht. Daarnaast kwamen ook arbeiders van diverse bedrijven in verzet tegen de onveilige werkomstandigheden vanwege corona, tegen de sluiting van bedrijven en ontslagen en tegen de oprijving van het werkt tempo. Dit is de strijd, hoe beperkt in omvang en duur ze ook waren, die de weg wijst.

Alleen door te strijden als klasse, zelfstandig, met haar eigen eisen, kunnen de arbeiders een werkelijke breuk bewerkstelligen met de kapitalistische logica van de winst om de winst, de accumulatie om de accumulatie, kortom: van de ongebreidelde uitbuiting van de arbeidskracht, van de natuur en uiteindelijk ook van het leven. Dit is het enige en werkelijk 'uitdagende programma' dat de georganiseerde kommunistische minderheden de arbeidersklasse moeten voorhouden ■

Dennis / 15.11.2020

(1) "Politieke instabiliteit in België en COVID-19: Arbeiders mogen er de rekening niet voor betalen!"; <https://nl.internationalism.org/content/1513/politieke-instabiliteit-belgie-en-covid-19-arbeiders-mogen-er-de-rekening-niet-voor>

(2) 'Vivaldi'-regering: de kleuren van de 4 jaargetijden: blauw (liberalen), rood (socialisten), geel (christendemocraten) en groen (ecologen).

(3) "Politieke instabiliteit in België en COVID-19: Arbeiders mogen er de rekening niet voor betalen!"; <https://nl.internationalism.org/content/1513/politieke-instabiliteit-belgie-en-covid-19-arbeiders-mogen-er-de-rekening-niet-voor>

(4) "Loon, Prijs en Winst", Karl Marx; <https://www.marxists.org/nederlands/marx-engels/1865/1865loonprijs.htm>

(5) Ecolo-Groen en Vlaams Belang, de winnaars van de verkiezingen: De gevaarlijke misleidingen van de groene ideologie en het populisme

(6) "Volksopstanden zijn geen antwoord op de verdieping van de crisis en de ellende van het wereldkapitalisme"; <https://nl.internationalism.org/content/1497/volksopstanden-zijn-geen-antwoord-op-de-verdieping-van-de-crisis-en-de-ellende-van-het>

(vervolg van pagina 6)

RAPPORT OVER DE COVID-19-PANDEMIE EN DE PERIODE VAN KAPITALISTISCHE ONTBINDING

namische systeem van uitbuiting van de arbeid in de geschiedenis, omvat noodzakelijkerwijs de hele maatschappij en voorkomt dat er een nieuwe vorm van productie in de maatschappij ontstaat. Daarom is het kapitalisme, bij afwezigheid van een koers naar de wereldoorlogen en van een heropleving van het proletarische alternatief, een periode van 'super-verval' ingegaan, zoals de Stellingen over de ontbinding van de IKS het verwoorden. (4) De huidige pandemie zal dus niet wijken voor enig herstel van de productiekraften van de mensheid binnen de bestaande maatschappij, maar dwingt ons in plaats daarvan een glimp op te vangen van de onvermijdelijkheid van de ineenstorting van de menselijke maatschappij als geheel, tenzij het wereldkapitalisme in zijn geheel omver wordt geworpen. De toevlucht tot de middeleeuwse quarantainemethoden als antwoord op Covid, wanneer terwijl het kapitalisme de wetenschappelijke, technologische en maatschappelijke middelen heeft ontwikkeld om de uitbarsting van de plagen te begrijpen, te voorkomen en in te dammen (maar niet in staat is ze in te zetten), getuigt van de impasse van een maatschappij die wegtrekt en steeds minder in staat is om de productiekraften te benutten, die het in gang heeft gezet.

De geschiedenis van de maatschappelijke impact van besmettelijke ziekten in het leven van het kapitalisme geeft ons een verder inzicht in het onderscheid dat moet worden gemaakt tussen het verval van een systeem, dat begon in 1914, en de specifieke fase van ontbinding binnen de periode van verval. De opkomst van het kapitalisme en zelfs de geschiedenis van het grootste deel van zijn verval tonen in feite een groeiende beheersing van de medische wetenschap en de volksgezondheid over infectieziekten, vooral in de geavanceerde landen. De

bevordering van de openbare hygiëne en sanitaire voorzieningen, de uitroeiing van de pokken en de polio en de terugdringing van malaria bijvoorbeeld, is het bewijs van deze vooruitgang. Uiteindelijk, na de Tweede Wereldoorlog, werden niet-overdraagbare ziekten de belangrijkste oorzaken van een vroegtijdige dood in het industriële hart van het kapitalisme. We moeten ons niet wijsmaken dat deze verbetering van de slagkracht van de epidemiologie het gevolg was van de door de bourgeoisie voorgewende humanitaire bezorgdheid. Het belangrijkste doel was het creëren van een stabiel klimaat voor de intensivering van de uitbuiting die de permanente crisis van het kapitalisme wordt vereist, en vooral voor de voorbereiding en uiteindelijke mobilisatie van de bevolkingen voor de militaire belangen van de imperialistische blokken.

Vanaf de jaren 1980 begon de positieve trend tegen infectieziekten te keren. Er ontstonden nieuwe, of evoluerende ziekteverwekkers zoals HIV, Zika, Ebola, SARS, MERS, Nipah, N5N1, Denguekoorts, enzovoort. De overwonnen ziekten werden steeds resistenter tegen medicijnen. Deze ontwikkeling, meer bepaald van zoönotische (van mens op dier overdraagbare) virussen, houdt verband met de ongecontroleerde stedelijke groei in de perifere regio's van het kapitalisme – met name van de massale sloppenwijken die verantwoordelijk zijn voor 40% van deze groei – en met de ontbossing en de ontluikende klimaatverandering. Hoewel de epidemiologie deze virussen heeft kunnen begrijpen en volgen, heeft de uitvoering van passende maatregelen door de staat geen gelijke tred gehouden met de dreiging. De ontoereikende en chaotische reactie van de bourgeoisie op Covid-19 is een treffende bevestiging van de toenemende nalatigheid van de kapitalistische staat ten

aan zien van de heropleving van besmettelijke ziekten en van de volksgezondheid, en dus van een veronachtzaming van het belang van maatschappelijke bescherming op het meest elementaire niveau. Deze ontwikkeling van de groeiende maatschappelijke onbekwaamheid van de burgerlijke staat hangt samen met tientallen jaren van bezuinigingen op de uitgaven voor de sociale voorzieningen, met name in de gezondheidsdiensten. Maar de toenemende veronachtzaming van de volksgezondheid kan alleen volledig worden verklaard in het kader van het verval, die onverantwoorde kortetermijnoplossingen van grote delen van de heersende klasse in de hand werkt.

De conclusies die kunnen worden getrokken uit deze ommekeer in het proces van bestrijding van infectieziekten in de afgelopen decennia, zijn onontkoombaar: het is een illustratie van de overgang van het kapitalisme in verval naar een laatste fase van ontbinding.

Natuurlijk is de verergering van de permanente economische crisis van het kapitalisme de hoofdoorzaak van deze overgang, een crisis die alle periodes van zijn verval gemeen hebben. Maar het is het beheer – of liever gezegd het toenemende wanbeheer – van de gevolgen van deze crisis die is veranderend en die een belangrijk onderdeel vormt van de huidige en toekomstige rampen die kenmerkend zijn voor de specifieke fase van ontbinding.

De verklaringen die geen rekening houden met deze transformatie, zoals bijvoorbeeld die van de International Communist Tendency, blijven steken in de doodoener dat het winstbejag de schuld is van de pandemie. Voor hen blijven de specifieke omstandigheden, het tijdstip en de omvang van de ramp een mysterie.

De reactie van de bourgeoisie op de

pandemie kan ook niet worden verklaard door een terugkeer naar het schema van de Koude Oorlog, alsof de imperialistische mogendheden het Covid-virus voor imperialistische militaire doeleinden hebben 'bewapend' en de massale quarantaines in dit opzicht een mobilisatie van de bevolking zijn. Deze verklaring vergeet dat de belangrijkste imperialistische mogendheden niet langer georganiseerd zijn in rivaliserende imperialistische blokken en hun handen niet vrij hebben om de bevolking achter hun oorlogsdoelen te mobiliseren. Dit laatste punt staat centraal in de patstelling tussen de twee belangrijkste klassen, die aan de basis ligt van de periode van ontbinding.

Over het algemeen zijn het niet virussen maar vaccins die de militaire ambities van het imperialistische blok ten goede komen. (5) De bourgeoisie heeft in dit opzicht lessen getrokken uit de Spaanse griep van 1918. Ongecontroleerde infecties zijn een enorme handicap voor het leger, zoals de demobilisatie door Covid-19 van verschillende Amerikaanse vliegdekschepen en een Frans vliegdekschip heeft aangetoond. Daarentegen is het onder strikte controle houden van dodelijke ziekteverwekkers altijd een voorwaarde geweest voor het vermogen van elke imperialistische mogendheid tot biologische oorlogvoering.

Dat wil niet zeggen dat de imperialistische mogendheden de gezondheids crisis niet hebben gebruikt om hun belangen verder te behartigen ten koste van hun rivalen. Maar deze inspanningen hebben over het geheel genomen laten zien dat het vacuüm van het imperialistische wereldleiderschap toeneemt, dat de Verenigde Staten hebben achtergelaten, zonder dat enige andere macht, waaronder China, in staat is om deze rol op zich te nemen of in staat is om een alternatieve pool van hergroepering te creëren. De chaos op het niveau van

de imperialistische conflicten wordt bevestigd door de Covid-ramp.

De massale quarantaine door de imperialistische staten gaat vandaag de dag zeker gepaard met een grotere aanwezigheid van het leger in het dagelijks leven en het gebruik van oorlogszuchtige aansporingen door de staten. Maar deze gedwongen immobilisatie van de bevolking wordt voor een groot deel ingegeven door de angst van de staat voor de dreiging van maatschappelijke wanorde in een periode waarin de arbeidersklasse weliswaar rustig is, maar nog steeds niet verslagen.

De fundamentele neiging tot zelfvernietiging, die het gemeenschappelijke kenmerk is van alle perioden van het kapitalisme in verval, heeft zijn dominante vorm in de periode van ontbinding veranderd van de wereldoorlog in een mondiale chaos die de dreiging van het kapitalisme voor de maatschappij en de mensheid in zijn geheel alleen maar groter maakt ■

IKS/16.7.2020

Vervolg van dit artikel op onze website: De pandemie en de staat Op internationaal niveau Op nationaal niveau

(1) Heden ten dage, 9 oktober 2020.

(2) Dit probleem van de perceptie werd opgemerkt in het rapport over de ontbinding van het 22ste IKS-Congres in 2017, International Review nr. 163.

(3) Deze langdurige economische crisis, die meer dan vijf decennia heeft geduurd, ontstond aan het einde van de jaren 1960 na twee decennia van naoorlogse welvaart in de ontwikkelde landen.

(4) IKS, "Stellingen: De ontbinding als hoogste stadium van het verval van het kapitalisme", Internationale Revue nr. 13.

(5) De antibiotische eigenschappen van penicilline werden ontdekt in 1928. Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd het medicijn massaal geproduceerd door de VS en werden 2,3 miljoen doses bereid voor de D-Day landingen van juni 1944.

(vervolg van pagina 1)

VERKIEZINGEN IN DE VS

MEDIACAMPAGNES DESTILLEREN HET DEMOCRATISCHE GIF

gens, het rabiatische racisme, de harde onderdrukking van protesten, de totale onverantwoordelijkheid tegenover Covid-19 en de klimaatverandering. Het staat buiten kijf dat Trump een duidelijke weerspiegeling is van een rottend maatschappelijk systeem. Maar Trump beweert ook te spreken in naam van het volk, op te treden als een 'buitenstaander' die zich zal verzetten tegen de onberekenbare 'elites'. En zelfs wanneer hij de 'normen' van de kapitalistische democratie openlijk ondermijnt, versterkt hij het tegenargument dat we ons meer dan ooit moeten scharen achter de verdediging van deze normen. In die zin zijn Biden en Trump twee vleugels van dezelfde democratische fraude.

Dit betekent niet dat de twee vleugels vreedzaam zullen samenwerken. Zelfs als Trump als president wordt verwijderd, zal het Trumpisme niet verdwijnen. Trump heeft gewapende rechtse milities, die in de straten paraderen, gelegaliseerd en heeft samenzweringscultussen zoals QAnon in de ideologische hoofdstroom gebracht. Dit heeft op zijn beurt de groei van antifascistische groeperingen en zwarte machtsmilities gevoed, die klaar staan om de blanke supremacisten met militaire middelen te bestrijden. En achter dit alles wordt de hele burgerlijke klasse en haar staatsmachinerie verteerd door tegenstrijdige economische en buitenlandse politieke belangen die niet kunnen worden weggevoerd door de 'zalvende' toespraken van Biden. Het is heel goed mogelijk dat deze conflicten in de komende periode intensiever en gewelddadiger zullen worden. En de arbeidersklasse heeft er geen enkel belang bij om in een dergelijke 'burgeroorlog' verzeild te raken, om haar energie en zelfs haar bloed te geven aan de strijd tussen de populistische en anti-populistische facties van de bourgeoisie.

Deze facties aarzelen niet om een beroep te doen op hun versie van de 'arbeidersklasse'. Trump presenteert zich als de kampioen van de arbeiders van wie de banen in gevaar zijn gebracht of vernietigd door 'oneerlijke' buitenlandse concurrentie. Ook de Democraten, met name linkse figuren als Sanders of Ocasio-Ortiz, beweren te spreken namens de uitgebuitenen en de onderdrukten.

Maar de arbeidersklasse heeft haar eigen belan-

gen en die vallen niet samen met een van de partijen van de bourgeoisie, Republikein of Democraat. Ze vallen ook niet samen met de belangen van 'Amerika', van de 'natie' of het 'volk', die legendarische plaats waar de uitgebuitenen en de uitbuiters in harmonie leven (zij het in een meedogenloze

dat "de kapitaalverhouding wordt niet opgeheven, zij wordt veeleer op de spits gedreven"(1).

Het echte socialisme is een wereldwijde menseelijke gemeenschap waar klassen, loonslavernijen en staat zijn afgeschaft. Dit zal de eerste samenleving in de geschiedenis zijn waar de mens een echte

Werklozen overleggen en hopelijk beseffen ze vlug dat zowel Biden als Trump de belangen van het kapitalisme verdedigt

concurrentiestrijd met andere naties). De arbeiders hebben geen natie. Ze maken deel uit van een internationale klasse die in alle landen wordt uitgebuit door het kapitaal en onderdrukt door zijn regeringen, met inbegrip van degenen die zich socialistisch durven te noemen, zoals China of Cuba, simpelweg omdat ze de relatie tussen het kapitaal en zijn loonslaven hebben genationaliseerd. Deze vorm van staatskapitalisme heeft de voorkeur van de linkervleugel van de Democratische Partij, maar het betekent niet, zoals Engels ooit heeft gezegd,

controle heeft over het product van zijn eigen handen en geest. Maar om die eerste stap naar zo'n samenleving te zetten, moet de arbeidersklasse zichzelf herkennen als een klasse die tegenover het kapitaal staat. En zo'n bewustzijn kan zich alleen ontwikkelen als de arbeiders met hand en tand strijden voor hun eigen materiële behoeften, tegen de inspanningen van de uitbuitende klasse en haar staat om de lonen te verlagen, banen te schrappen en de werkdag te verlengen. En er kan geen twijfel over bestaan dat de wereldwijde

depressie die in het kielzog van de pandemie ontstaat, dergelijke aanvallen tot het onvermijdelijke programma van alle delen van de kapitalistische klasse zal maken. Tegenover deze aanvallen zullen de arbeiders massaal de strijd moeten aangaan om hun levensstandaard te verdedigen. En er kan geen plaats zijn voor illusies: Biden zal, net als elke andere kapitalistische heerser, niet aarzelen om de bloedige onderdrukking van de arbeidersklasse te bevelen als ze hun orde bedreigt.

De strijd van de arbeiders voor de eisen van hun eigen klasse is een noodzaak, niet alleen om de economische aanvallen van de bourgeoisie tegen te gaan, maar vooral als basis voor het overwinnen van hun illusies in deze of gene burgerlijke partij of leider, en voor het ontwikkelen van een eigen perspectief, een eigen alternatief voor deze maatschappij in ontbinding.

In de loop van haar strijd zal de arbeidersklasse genoodzaakt zijn haar eigen organisatievormen te ontwikkelen, zoals algemene vergaderingen en gekozen, herroepbare stakingscomités, embryonale vormen van de arbeidersraden die zich in het verleden hebben geopenbaard als het middel waarmee de arbeidersklasse de macht in eigen handen kan nemen en kan beginnen met de opbouw van een nieuwe samenleving. In dit proces zou een authentieke proletarische politieke partij een vitale rol moeten spelen: niet door de arbeiders te vragen om haar aan de macht te helpen, maar door principes te verdedigen die zijn afgeleid van de strijd uit het verleden en door de weg te wijzen naar de revolutionaire toekomst. In de woorden van de Internationale: "Er zijn geen allerhoogste verlossers, noch God, noch Caesar, noch tribune" (2). Geen Trump, geen Biden, geen valse messiasen - de arbeidersklasse kan zich alleen op eigen kracht emanciperen en daarmee de hele mensheid bevrijden van de ketenen van het kapitaal ■

Amos / 10.11.2020

(1) <https://www.marxists.org/nederlands/marx-engels/1877/anti-duhring/26.htm>(2) Zie: De Internationale - https://nl.qaz.wiki/wiki/The_Internationale#Original_French_lyrics

Rapport over de Covid-19-pandemie en de periode van kapitalistische ontbinding

Dit rapport is geschreven voor een recent congres van onze afdeling in Frankrijk en zal worden gevolgd door andere rapporten over de internationale situatie.

De ramp houdt aan en verergert: vandaag zijn er officieel wereldwijd 36 miljoen besmette personen en meer dan een miljoen doden. (1) Nadat de preventieve maatregelen tegen de verspreiding van het virus roekeloos waren uitgesteld, en vervolgens brede sectoren van de economie 'rücksichtslos' werden stilgelegd, hebben de verschillende facties van de wereldbourgeoisie vervolgens gekokt op een economisch herstel, ten koste van een nog groter aantal slachtoffers, door de quarantaine-maatregelen op te heffen, terwijl de pandemie alleen maar tijdelijk was afgenomen in bepaalde landen. Nu de winter nadert, is het duidelijk dat de gok niet de moeite waard geweest is en dat er, in ieder geval op de middellange termijn, sprake is van een verslechtering, zowel in economisch als in medisch opzicht. De last van deze ramp is op de schouders van de internationale arbeidersklasse terechtgekomen.

Tot nu toe is een van de moeilijkheden geweest om de laatste fase van de historische neergang van het kapitalisme - die van de maatschappelijke ontbinding - te herkennen. (2) Dat komt omdat dit tijdperk, welk definitief werd ingeluid door de ineenstorting van het Oostblok in 1989, in tegenstelling tot eerdere perioden van het verval van het kapitalisme, die werden gedefinieerd en gedomineerd door zulke duidelijke bakens als de wereldoorlog of de proletarische revolutie, zich op het eerste gezicht heeft voorgedaan als een proliferatie van symptomen zonder duidelijke samenhang. Maar nu, in 2020, is de Covid-pandemie, de belangrijkste crisis in de wereldgeschiedenis sinds de Tweede Wereldoorlog, een onmiskenbaar herkenningsteken geworden van deze hele periode van ontbinding, doordat ze een reeks factoren van chaos verenigt die de veralgemeende verrotting van het kapitalistische systeem uitdrukt. Deze factoren zijn onder andere:

- de verlenging van de economische crisis over een lange periode, die in 1967 begon (3), en de opeenstapeling en de intensivering van de bezuinigingsmaatregelen die er het gevolg van zijn geweest, heeft geleid tot een ontoereikend en chaotisch antwoord op de pandemie door de bourgeoisie, wat de heersende klasse genoodzaakt heeft de economische crisis op grote schaal te verergeren door de productie voor een aanzienlijke periode te onderbreken;
- de oorsprong van de pandemie ligt duidelijk in de versnelde vernietiging van het milieu die is ontstaan door het voortduren van de chronische kapitalistische crisis van overproductie;
- de ongeorganiseerde rivaliteit tussen imperialistische mogendheden, onder andere onder voormalige bondgenoten, heeft de reactie van de wereldburgerij op de pandemie tot een mondiaal fiasco gemaakt;
- de onmacht van de heersende klasse om te reageren op de gezondheids crisis heeft de groeiende tendens van de bourgeoisie en haar staat aan het licht gebracht om de politieke controle over de maatschappij binnen elk land te verliezen;
- de achteruitgang in de politieke en maatschappelijke competentie van de heersende klasse en haar staat is op een verbazingwekkende manier gepaard gegaan met ideologische verrotting: de leiders van de machtigste kapitalistische naties spuien belachelijke leugens en bijgelovige onzin om hun onvermogen te rechtvaardigen.

Covid-19 heeft zo, veel duidelijker dan voorheen, alle domeinen van het maatschappelijk leven die getroffen zijn door de ontbinding bijeengebracht: het economische, het imperialistische, het politieke, het ideologische en het maatschappelijke domein.

De huidige situatie heeft eveneens een aantal fenomenen van hun gewicht ontdaan: fenomenen die geacht werden in tegenspraak te zijn met de analyse dat het kapitalisme in een ultieme fase van

chaos en maatschappelijke ineenstorting was beland. Deze fenomenen zouden volgens onze critici bewijzen dat onze analyse 'in vraag moeten worden gesteld' of gewoonweg genegeerd. Met name de verbluffende groeicijfers van de Chinese economie leken voor onze kritische commentatoren te weerspreken dat er een periode van ontbinding en zelfs een periode van verval was. Deze waarnemers werden in werkelijkheid bij de neus genomen door 'de schijn van de moderniteit' die door de Chinese industriële groei werd uitgestraald. Vandaag de dag is, als gevolg van de Covid-pandemie, niet alleen de Chinese economie gestagneerd, maar is er ook een chronische achterstand blootgelegd die de minder aangename geur van onderontwikkeling en verval afgeeft.

heeft ontwikkeld om de gevolgen van de historische achteruitgang van haar productiewijze in te dammen en te kanaliseren, is tastbaarder geworden.

Bovendien toont de huidige situatie aan hoezeer de kapitalistische klasse niet alleen minder in staat is om een groeiende maatschappelijke chaos te voorkomen, maar ook steeds meer de ontbinding verergert die zij voorheen in toom hield.

Pandemie, verval, ontbinding

Om beter te begrijpen waarom de Covid-pandemie symbolisch is voor de kapitalistische periode van de ontbinding moeten we bestuderen hoe het komt dat ze in vorige tijden niet op dezelfde manier plaatsvond als vandaag.

De Covidmap J. Hopkins university 15/12/20

Het perspectief van de IKS uit 1989 dat het wereldkapitalisme een laatste fase van innerlijke ontbinding was ingegaan, gebaseerd op de marxistische methode om de onderliggende mondiale, lange termijn trends te analyseren, in plaats van het najagen van tijdelijke nieuwigheden of het vasthouden aan versleten formules, is treffend bevestigd.

De huidige gezondheidscatastrofe toont vooral een toenemend verlies aan controle over het systeem door de kapitalistische klasse en een toenemend verlies aan perspectief voor de mensheid als geheel. Het toenemend verlies aan beheersing van de middelen, die de bourgeoisie tot nu toe

Pandemieën zijn natuurlijk gekend binnen eerdere maatschappelijke formaties en hebben een verwoestend en versnellend effect gehad op het verval van voorgaande klassenmaatschappijen, zoals de Pest van Justinianus aan het einde van de oude slavenmaatschappij of de Zwarte Dood aan het einde van de feodale lijfeigenschap. Maar het verval van de feodale maatschappij kende geen periode van ontbinding omdat een nieuwe productiewijze (het kapitalisme) al vorm kreeg binnen en naast de oude productiewijze. De verwoesting van de pest versnelde zelfs de vroege ontwikkeling van de bourgeoisie.

Het verval van het kapitalisme, het meest dy-
(wordt vervolgd op pagina 5)

Contact:

<https://www.internationalism.org>

email:

benelux@internationalism.org

onze standpunten

- Sinds de Eerste Wereldoorlog is het kapitalisme een maatschappelijk systeem in verval. Het heeft de mensheid tweemaal in een barbaarse cyclus gestort van crisis, wereldoorlog, wederopbouw en nieuwe crisis. In de jaren tachtig is het aan de ultieme fase van dat verval begonnen, de fase van zijn ontbinding. Voor deze onomkeerbare historische neergang bestaat er maar één enkele keuze: socialisme of barbarij, kommunistische wereldrevolutie of vernietiging van de mensheid.
- De Commune van Parijs van 1871 vormde de eerste poging van het proletariaat om die revolutie tot een goed einde te brengen, op een moment waarop de omstandigheden daarvoor nog niet rijp waren. Onder de voorwaarden die werden geschapen door de intrede van het kapitalisme in zijn vervalperiode vormde de Oktoberrevolutie van 1917 in Rusland de eerste stap naar een waarachtige kommunistische wereldrevolutie, temidden van een internationale revolutionaire golf die een eind maakte aan de imperialistische oorlog en die verscheidene jaren voortduurde. De mislukking van die revolutionaire golf, met name in Duitsland in 1919-1923, veroordeelde de revolutie in Rusland tot het isolement en een snelle ontarding. Het stalinisme was niet het product van de Russische revolutie, maar de doodgraver ervan.
- De verstaatste regimes die onder de naam van 'socialistisch' of 'kommunistisch' het licht zagen in de Sovjet-Unie, in de landen van Oost-Europa, in China, Cuba, enzovoort, waren niets anders dan bijzonder wrede vormen van de universele tendens tot staatskapitalisme die eigen is aan de vervalperiode.
- Sinds het begin van de twintigste eeuw zijn alle oorlogen imperialistische oorlogen, in de strijd op leven en dood tussen staten, groot of klein, voor de verovering of het behoud van een plaats in de internationale arena. Deze oorlogen brengen de mensheid op steeds groter schaal niets dan dood en verderf. De arbeidersklasse

kan er enkel op antwoorden met haar internationale solidariteit en de strijd tegen de bourgeoisie in alle landen.

- Alle nationalistische ideologieën over 'nationale onafhankelijkheid', 'zelfbeschikkingsrecht der volkeren', of ze nu etnische, historische of religieuze voorwendsels aanvoeren, zijn een waar vergif voor de arbeiders. Door hen op te roepen partij te kiezen voor de een of andere fractie van de bourgeoisie brengen ze de arbeiders ertoe zich tegen elkaar te keren en elkaar uit te moorden voor de ambities en oorlogen van hun uitbuiters.
- In het kapitalisme is verval zijn parlement en verkiezingen een maskerade. Elke oproep om deel te nemen aan het parlementaire circus versterkt enkel de leugens die verkiezingen voorstelt als een werkelijke keuze voor de uitgebuitten. De 'democratie', een bijzonder huichelachtige vorm van burgerlijke heerschappij, verschilt niet fundamenteel van andere vormen van kapitalistische dictatuur zoals stalinisme en fascisme.
- Alle fracties van de bourgeoisie zijn even reactionair. Alle zogenaamde 'arbeiderspartijen', 'socialistische' en 'kommunistische' partijen (de huidige ex-'kommunisten') alsook de 'ultra-linkse' organisaties (trotskisten, maoïsten en ex-maoïsten, officiële anarchisten) vormen de linkerzijde van het politieke apparaat van het kapitaal. Alle tactieken van 'volksfront', 'antifascistisch front' of 'eenheidsfront', waarin de belangen van het proletariaat worden vermengd met die van een fractie van de bourgeoisie, dienen enkel om de strijd van het proletariaat in bedwang te houden en van zijn doel af te leiden.
- Met het verval van het kapitalisme zijn de vakbonden overall omgevormd tot organen van de kapitalistische orde binnen het proletariaat. De organisatievormen van de vakbeweging, zowel de 'officiële' als die van de 'basis', dienen louter om de arbeidersklasse in te kaderen en haar strijd te saboteren.
- Om haar strijd met succes te kunnen voeren moet de

arbeidersklasse haar gevechten verenigen door zelf de uitbreiding en organisatie ervan op zich te nemen, door soevereine algemene vergaderingen en comités van afgevaardigden die door die vergaderingen gekozen worden en er ieder moment door kunnen worden afgezet.

- Terrorisme is in geen enkel opzicht een strijdmiddel van de arbeidersklasse. Als uiting van maatschappelijke lagen zonder historische toekomst en van de ontbinding van de kleinburgerij, voorzover het al niet rechtstreeks voortspruit uit de oorlogen die de staten voortdurend onderling voeren, vormt het in ieder geval een voedingsbodem voor manipulatie door de bourgeoisie. Omdat het geheime acties van kleine minderheden aanprijst staat het in volslagen tegenspraak tot het klassengeweld dat voortvloeit uit de bewuste en georganiseerde massaactie van het proletariaat.
- De arbeidersklasse is de enige klasse die in staat is de kommunistische revolutie tot een goed einde te brengen. Door haar revolutionaire strijd komt de arbeidersklasse onvermijdelijk in confrontatie met de kapitalistische staat. Om het kapitalisme te vernietigen zal de arbeidersklasse alle staten omver moeten werpen en op wereldschaal de dictatuur van het proletariaat instellen: de internationale macht van de arbeidersraden, waarin heel het proletariaat verenigd is.
- De kommunistische omvorming van de maatschappij door de arbeidersraden betekent noch 'zelfbeheer', noch 'nationalisatie' van de economie. Het communisme vereist de bewuste afschaffing door de arbeidersklasse van de kapitalistische maatschappelijke verhoudingen: loonarbeid, warenproductie, nationale grenzen. Het vereist de opbouw van een wereldgemeenschap waarvan heel de activiteit gericht is op de volle bevrediging van de menselijke behoeften.
- De revolutionaire politieke organisatie vormt de voorhoede van het proletariaat, als actieve factor in het proces van veralgemening van het klassenbe-

wustzijn binnen het proletariaat. Haar rol bestaat niet uit 'het organiseren van de arbeidersklasse' of uit het 'grijpen van de macht' in haar naam, maar uit het actief deelnemen aan de éénmaking van de strijd, aan het in eigen handen nemen ervan door de arbeiders en uit het afbakenen van een revolutionaire politieke oriëntatie voor de strijd van het proletariaat.

ONZE ACTIVITEIT

- De theoretische en politieke verheldering van de doelen en middelen van de strijd van het proletariaat, van de historische en onmiddellijke voorwaarden ervan.
- De georganiseerde, verenigde en gecentraliseerde tussenkomst op internationaal vlak om bij te dragen tot het proces dat leidt naar de revolutionaire actie van de arbeidersklasse.
- De hergroepering van de revolutionairen voor de oprichting van een ware kommunistische wereldpartij, die onmisbaar is voor het proletariaat ter omverwerping van de kapitalistische heerschappij en op weg naar de kommunistische samenleving.

ONZE OORSPRONG

- De standpunten van de revolutionaire organisaties en hun activiteit zijn het product van de voorbije ervaringen van de arbeidersklasse en van de lessen die haar politieke organisaties er sinds haar ontstaan uit hebben getrokken. De I.K.S. beroept zich daarom op de achtereenvolgende bijdragen van de Bond van Kommunisten van Marx en Engels (1847-1852), van de drie Internationales (de Internationale Werklieden Vereniging, 1864-1872, de Socialistische Internationale, 1889-1914, de Kommunistische Internationale, 1919-1928), van de linkerfracties die zich in de jaren 1920-1930 uit de onttaardende Derde Internationale hebben losgemaakt, in het bijzonder de Duitse, Hollandse en Italiaanse Linkerzijde.